

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry. Toimintasuunnitelma vuodelle 2017

Hyväksytty Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton liittokokouksessa
25.-27.11.2016

”Nuorisovaltuustotoimintaa pidetään vaikuttavimpana
Vaikuttamismuotona heti äänestämisen jälkeen.”
(Nuorisobarometri 2013)

Sisällysluettelo

1. Yleistä	3
2. Vuoden 2017 kärkihankkeet	4
3. Valtakunnallinen edunvalvonta.....	5
3.2 Jatkuva valtakunnallinen edunvalvonta	5
3.3 Kuntavaalit 2017	6
2.4 Maakuntaudistus ja tulevaisuuden kunta	6
2.5 Huipputapaaminen.....	7
4. Nuorisovaltuustotuki	7
4.1 Vaikute.net	8
Nuorisovaltuustotuen tavoitteisiin päästäkseen liitto:.....	8
5. Piiritoiminta	9
5.2 Piirien tehtävä	9
5.3 Piiritoiminta.....	9
Piiritoiminnan tavoitteet saavuttaakseen liitto:.....	10
6. Koulutus.....	10
6.2 Paikalliset koulutukset.....	11
6.3 Valtakunnalliset koulutukset.....	11
Koulutukselliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:	12
7. Jäsenyys.....	12
7.2 Jäsenet.....	12
Jäsenyystavoitteisiin päästäkseen liitto:	13
8. Viestintä.....	13
8.1 Kohderyhmälähtöisyys.....	13
8.2 Viestintäasiantuntija.....	14
8.4 Avoimuus	14
Viestinnälliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:	15
9. Hallinto	15
9.1 Yleistä	15
9.2 Liittokokous	16
9.3 Liittohallitus	16
9.4 Puheenjohtajisto	16
9.5 Henkilöstö.....	16
9.6 Toimisto	16
9.8 Kansainvälinen toiminta.....	17
9.9 Liiton strategia 2017–2021	17
Hallinnolliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:.....	17
10. Talous.....	17
Taloudelliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:	18
11. Yhteenveto	18

1. Yleistä

Nuorisovaltuustot ovat kunnissa toimivia lakisääteisiä nuorten vaikuttamis- ja kuulemiskanavia. Nuorisovaltuustoista säädetään kuntalain 26 §:ssä. Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry. on ainoa nuorisovaltuustotoimintaa suoraan tukeva organisaatio. Liitolla on selkeä ja ainutlaatuinen paikka järjestökentällä. Liitto valvoo nuorten osallistumisen toteutumista Suomessa. Liitto on vuonna 1998 perustettu nuorten osallisuuden asiantuntija, joka toimii Suomen nuorisovaltuustojen ja muiden vastaavien nuorten vaikuttajaryhmien edunvalvonta-, palvelu- ja yhteistyöjärjestönä. Liitto edistää nuorisovaltuustojen asemaa ja parantaa nuorten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa. Nuorille on taattava aitoja vaikuttamismahdollisuuksia niin kunnissa, maakunnissa kuin valtakunnallisestikin. Liitto toimii aktiivisesti näiden ja uusien ja entistä laajempien vaikuttamismahdollisuuksien saavuttamiseksi. Liiton päätöksentekijät ja toimijat ovat kaikki nuoria.

Liiton toimintaan vuonna 2017 vaikuttavat merkittävästi toimintaympäristössä tapahtuvat myönteiset muutokset ja liiton toiminnan sisäsyntyinen kasvaminen. Kuntalain siirtymäsäännösten päättymisen, uuden nuorisolain suunniteltu voimaantulo, maakuntalain säätäminen ja toimeenpano sekä tulevaisuuden kunnan valmistelutyö vaikuttavat oleellisesti liiton toimintaan. Lisäksi liiton palvelujärjestöroolin vahvistamisella, oman 20-vuotisjuhlavuoden valmistelu sekä itsenäisyyden juhlavuodella on merkitys vuoden 2017 toiminnalle.

Liiton perustoiminta on vakiintunutta ja sitä kuvataan tässä toimintasuunnitelmassa jatkuvana toimintana. Jatkuvien toimintojen lisäksi liitto keskittyy vuonna 2017 neljään kärkihankkeeseen, jotka toimivat laajoina liiton toiminnan kehittämiskokonaisuuksina. Kärkihankkeet on kuvattu toimintasuunnitelman lopussa ja jokaiselle kärkihankkeelle on asetettu tavoite ja oma kohderyhmä. Liiton kärkihankkeita seurataan liittohallituksen kaikissa kokouksissa ja kärkihankkeet ovat liittohallituksen vastuulla.

Liiton vuoden 2017 kärkitavoitteet ovat Liitto tukee nuorisovaltuustojen välistä yhteistyötä, Piirien ja liiton yhteistoiminta on saumatonta, Nuorisovaltuustotoiminta edistää kaikkien nuorten osallisuutta ja Nuvat juhliivat itsenäistä Suomea ja nuorten osallisuutta. Kärkihankkeet tukevat liiton viime aikaista merkittävää kasvua, jossa sille on tullut lakisääteisten nuorisovaltuustojen kehittämispalvelu tehtäviä. Lisäksi kärkihankkeet mahdollistavat liiton edunvalvonnan keskittymisen maakuntauudistukseen ja erityisesti nuorten osallisuuden toteutumiseen uudessa maakunnahallinnossa ja -laissa, johon maakunnallisia nuorisovaltuustoja ehdotetaan. Toteutuessaan maakunnallisten nuorisovaltuustojen kirjaaminen lakiin kasvattaisi liiton toimintaa ja vastuuta entisestään. Liitto valmistautuu maakuntauudistukseen hakemalla hankerahoitusta ja vahvistamalla henkilöstöä kokopäiväisellä viestinnän asiantuntijalla.

Vuonna 2015 hyväksytyn kuntalain siirtymäaika nuorisovaltuustojen perustamisen suhteen päättyy vuonna 2017. Liiton vuonna 2015 alkanut § 26 Perusta, Vakiinnuta, Vahvista -hanke siirtyy kokonaan osaksi liiton jatkuvaa toimintaa. Vuoden 2017 yhtenä tärkeimpänä asiana onkin kuntien tukeminen nuorisovaltuustojen perustamis- ja vakiinnuttamisprosessissa. Vuonna 2017 nuorisovaltuusto on kaikissa Suomen kunnissa. Tämä tarkoittaa sitä, että vuonna 2017 nuorisovaltuusto tulee perustaa noin 80 kuntaan. Nuorisovaltuustojen perustamisen jälkeen liitto on mukana kehittämässä nuorisovaltuustojen vaikuttavuutta. Nuorisovaltuustojen tukena toimii myös liiton toimistolla osallisuusasiantuntija. Vuonna 2017 liitto panostaa tiedon ja tutkimuksen keräämiseen liiton omaan materiaaliin Vaikute.nettiin, joka on vakiintunut hankkeesta osaksi liiton jäsenpalveluita.

Liiton vuonna 2016 hyväksymä uusi strategia ohjaa aiempaa vahvemmin liiton toimintaa. Strategia jalkautetaan liiton asiakirjoihin, palveluihin ja tapahtumiin. Liitto on vahva edunvalvontaorganisaatio, jonka jatkuvat toiminnot ovat selkeitä. Se pystyy reagoimaan yhteiskunnallisiin muutoksiin ja kantamaan vastuuta maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamisesta.

Liiton toiminnan kohderyhmänä ovat nuorisolain määritelmän mukaiset nuoret, nuorisovaltuutetut, paikalliset nuorisovaltuustot, nuorisovaltuustojen ohjaajat ja kaikki nuorten osallisuudesta kiinnostuneet tahot. Liitto tukee paikallisia nuorisovaltuustoja osallistamaan toimintaansa muita nuoria ja löytämään uusia tapoja osallistua itseä kiinnostaviin asioihin kunnissa.

Liiton toiminta rakentuu nuorten aktiivisen osallisuuden varaan. Toiminta on lähtöisin nuorista. Nuoret ovat vahvasti mukana toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Liitto luo eri osallistumismahdollisuuksien ja osallisuuspolkujen kautta tärkeän jatkumon ja yhteisöllisyyden nuorisovaltuustotoiminnan ympärille. Liitto vahvistaa demokratiakasvatuksen kautta nuorten

aktiivista kansalaisuutta. Lisäksi liitolla on merkittävä rooli viestiä nuorten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksista, sekä selkeä paikka järjestökentällä. Liitto seuraa tämän toimintasuunnitelman toteutumista.

Liitto pyrkii kaikessa toiminnassaan siihen, että jokainen huolimatta omista ominaisuuksistaan voi toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa. Tällä tarkoitetaan palveluiden saatavuutta, tiedon ymmärrettävyyttä, välineiden käytettävyyttä sekä mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon.

2. Vuoden 2017 kärkihankkeet

Kärkihankkeet ovat suuria, liittohallitusvetoisia kehittämiskokonaisuuksia, joita toteutetaan läpileikkaavasti kaikessa liiton toiminnassa.

2.1 Liitto tukee nuorisovaltuustojen välistä yhteistyötä

Vuonna 2017 liitto tarjoaa jäsenilleen sekä kaikille nuorisovaltuutetuille mahdollisuuden osallistua maakunnallisten nuorisovaltuustojen vaikuttamistoiminnan suunnitteluun. Tätä varten järjestetään alueellisia edunvalvontaseminaareja yhteistyössä maakuntaliittojen sekä muiden asiaa valmistevien tahojen kanssa. Lisäksi liitto toteuttaa erillisen maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamis- ja kehittämishankkeen.

Parhaiden käytäntöjen leviämiseksi, alueellisen vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä maakuntahallinnon perustamiseen varautuakseen nuorisovaltuustojen tulee tehdä alueellista yhteistyötä. Liitto kannustaa nuorisovaltuustoja yhteistyöhön muun muassa erillisellä tiedotuskampanjalla ja tukemalla piirijärjestöjä sekä kouluttamalla niitä aluehallintouudistuksen vaikutuksista nuoriin. Liiton palvelutarjonta tukee matalan kynnyksen yhteistyötä sekä valmentaa nuoria vaikuttajia ylikunnalliseen vaikuttamiseen. Liitto tarjoaa nuorisovaltuustotoimijoille erilaisia yhteistyöfoorumeja erityisesti verkossa. Liiton tapahtumissa huomioidaan mahdollisuudet tutustua, verkostoitua ja suunnitella yhteistyötä.

2.2. Piirien ja liiton yhteistoiminta on saumatonta

Liiton sekä piirien tarjoamat palvelut muodostavat selkeän kokonaisuuden. Piirijärjestön asema osana liiton toiminnallista kokonaisuutta vakiinnutetaan sekä asianmukaisen tuen määrä turvataan. Piirineuvoston roolia kehitetään tukemaan liiton ja piirien yhteistoiminnan suunnittelua. Piirien ja liiton molemmin suuntaista viestintää kehitetään vastaamaan sitä koskevia tarpeita, esimerkiksi yhteisen vuosikellon muodossa. Piiritoiminnan opasta modernisoidaan vastaamaan piiritoiminnan tarpeita. Liitto tukee piiritoimijoiden keskinäisen sekä heidän ja liittohallituksen välisen hyvän yhteishengen muodostumista ja tukee muutoinkin luottamustehtävissä jaksamista.

Liitto sitouttaa piirijärjestöt toteuttamaan yhteistä uutta strategiaa. Lisäksi se tunnustaa piirien toiminnan epätasalaatuisuuden. Tukemalla piirejä liitto pyrkii estämään niiden toiminnan eriarvoistumista.

2.3. Nuorisovaltuustotoiminta edistää kaikkien nuorten osallistumista

Kaikki nuorisovaltuustotoiminnan tasot aina paikallisista nuorisovaltuustoista piiri- ja liittotasolle asti toimivat avoimesti ja edistävät kaikkien nuorten osallisuutta. Luottamustehtäviin valittuja nuoria koulutetaan sekä heille tarjotaan muita työkaluja nuorten osallistamiseen. Toimintaa kehitetään parantamalla kaikkien nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua. Liitto toteuttaa vuoden 2017 aikana pienimuotoisen kyselytutkimuksen tukeakseen nuorten osallistumista maakunnallisten osallistumismahdollisuuksien kehittämiseen. Lisäksi liitto pyrkii aktiivisesti järjestämään erilaisia nuorten

kuulemistilaisuuksia valtionhallinnolle. Liitto tukee hyvien osallistamismenetelmien leviämistä nuorisovaltuustotoimijoiden kesken.

2. 4. Nuvat juhlivat itsenäistä Suomea ja nuorten osallistumista

Vuosi 2017 on paitsi Suomen itsenäisyyden, myös nuorten osallistumisen juhlavuosi. Liitto juhlii itsenäisyyttä ja korostaa suomalaisen kansanvallan ja avoimen demokratian merkitystä sosiaalisena innovaationa. Nuorten osallistumista juhlistetaan niin nuorisolain voimaantumisen, kuntalain siirtymäsäännösten päättymisen sekä maakuntalain säätämisen muodoissa. Juhlavuoden kansallisen teeman ollessa “yhdessä” myös nuorisovaltuustotoimijat käynnistävät uusia yhteistyökumppanuuksia toimintansa tukemiseksi. Tätä tukeakseen liitto toimittaa nuorisovaltuustoille ohjeen alueellisen yhteistyön käynnistämiseen. Juhlavuoden teema näkyy erityisesti liiton viestinnässä sekä valtakunnallisilla tapahtumilla. Huipputapaaminen toimii nuorisovaltuustojen juhlavuoden päätapahtumana, ja se pyritään järjestämään yhdessä valtiojohdon kanssa.

3. Valtakunnallinen edunvalvonta

Liiton valtakunnallinen edunvalvonta jakautuu jatkuvaan valtakunnalliseen edunvalvontaan sekä vuosittain vaihtuviin ajankohtaisiin painopisteisiin. Jatkuva valtakunnallinen edunvalvonta pitää sisällään yhteiskunnallisiin asioihin reagoimista. Ajankohtaiset painopisteet ovat suuria ennakoituja kokonaisuuksia, joihin liitto systemaattisesti vaikuttaa ja laatii erilliset vaikuttamissuunnitelmat, jotka liittohallitus hyväksyy.

3.2 Jatkuva valtakunnallinen edunvalvonta

Lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta säädetään nuorisolain (72/2006) 8 §:ssä, sekä kuntalain 26 §:ssä (410/2015). Suomalaisessa yhteiskunnassa merkittävänä demokraattisena ja lakisääteisenä nuorten osallistumista ja kuulemista edistävänä vaikuttamiskanavana toimii nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuustojen tärkeimmät tehtävät ovat toimia puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomina nuorten vaikuttamiskanavana kunnallisessa päätöksenteossa. Ne tuovat nuorten kuntalaisten mielipiteet osaksi kunnallista päätöksentekoa, vaikuttavat kunnassa tapahtuvan päätöksenteon valmisteluun, suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan. Nuorisovaltuustot toimivat yhteistyöeliminä kunnallisten toimielinten ja kunnan nuorten välillä sekä tarjoavat nuorille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon. Nuorisovaltuustot edistävät myös muita nuorten osallistumisen kanavia sekä toimivat niiden kehittäjinä kunnissa.

Liitto pyrkii jatkuvasti lisäämään ja vahvistamaan nuorten osallisuutta valtakunnallisilla keskustelufoorumilla, kuten ministeriötason lainsäädäntötyössä. Liitto pitää aktiivisesti yhteyttä Kuntaliittoon, valtiovarainministeriöön, opetus- ja kulttuuriministeriöön, sekä muihin eri ministeriöihin. Liitto perehtyy lakiesityksiin ja seuraa kuntien ja maakuntien tehtävien muutosprosesseja. Liiton edunvalvontaa ohjaa vuosittain liittokokouksen hyväksymä liiton tavoiteohjelma. Tavoiteohjelman tukena on liiton sisäinen edunvalvontaohjelma. Liiton jatkuva edunvalvonta on myös reaktiivista, niin että liitto ottaa kantaa ajankohtaisiin nuorisovaltuustoja, nuorten osallisuutta ja nuoria koskeviin asioihin. Liitto toimii nuorisovaltuustojen ja nuorisovaltuutettujen äänitorvena yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Liitto järjestää vuosittain valtakunnallisen Huipputapaamisen nuorisovaltuustojen puheenjohtajille yhdessä valtionhallinnon kanssa. Huipputapaamisen aihe sekä tarve järjestämiselle syntyy valtionhallinnon tarpeesta kuulla nuoria valtakunnan päätöksenteossa tai lainvalmistelussa.

Yhdenvertaisuuden toteutumista yhteiskunnassa on lisätty ennen kaikkea toimivan sidosryhmäyhteistyön kautta. Liitto on ollut mukana Ei vihapuheelle! -kampanjassa sekä osallistunut

mm. tasa-arvoisen avioliittolain tukimielenosoitukseen. Yhdenvertaisuuden toteutumista yhteiskunnassa on erityisesti edistetty liiton vahvan edunvalvonnan avulla. Edunvalvonnassa on usein nostettu esille mm. ikäperusteinen syrjintä sekä tiedon saavutettavuus ja ymmärrettävyys. Tätä edistämistyötä on jatkettava vuonna 2017 liiton yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.

Liitto toimii vuoden aikana myös erilaisissa asiantuntijatyöryhmissä ja toimielimissä (mm. valtion nuorisosiainneuvottelukunta, lapsiasiainneuvottelukunta, osallisuuden vahvistajat -verkosto, kuntademokratiaverkosto, Huoneentaulu -työryhmä, digikuntakokeilun tukiryhmä sekä Allianssin hallitus ja ryhmät). Liitto osallistuu aktiivisesti myös erilaisten osallisuus-, demokratia- ja vaikuttamisaiheisten verkostojen toimintaan sekä osaltaan pyrkii koordinoimaan niitä.

3.3 Kuntavaalit 2017

Liiton kuntavaalivaikuttaminen jakautuu valtakunnalliseen ja paikalliseen vaikuttamiseen. Valtakunnallisesti liitto on laatinut kuntavaalitavoitteet, jotka on lanseerattu liittokokouksessa 2016. Tavoitteet toimivat liiton paikallisen edunvalvonnan ja kuntavaalikampanjan pohjana. Ne toimivat kaikkien liiton aktiivien tukena kuntavaalivaikuttamisessa. Valtakunnallisesti liitto osallistuu erilaisiin nuorisojärjestöjen yhteisiin kuntavaalikampanjoihin.

Paikallisesti liitto tukee erilaisilla ohjeistuksilla sen piirijärjestöjä ja nuorisovaltuustoja kuntavaalipaneelien ja muiden vaalitapahtumien järjestämisessä. Liitto lanseeraa #nuorikuntakampanjan, jonka tavoitteena on aktivoida paikallisia nuorisovaltuustoja aktiivisuuteen kuntavaaleihin liittyen. Kampanjan keskeisenä kannustimena ovat yhteiset materiaalit ja kilpailu.

Lisäksi liiton piirijärjestöt koordinoivat alueellisia puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomia #nuvaehdokas-verkostoja. Niissä nuoret ehdokkaat puoluetäustasta tai valitsijayhdistyksestä riippumatta pääsevät vaihtamaan kokemuksiaan kampanjoinnista sekä verkostoitumaan ja tekemään yhteistyötä alueen muiden nuorten ehdokkaiden kanssa. Verkoston tavoitteena on antaa todellista tukea nuorille nuorisovaltuustotaustaisille ehdokkaille, jotka ovat ehdolla kuntavaaleissa sekä samalla rakentaa piirijärjestöille alueellisia edunvalvontakontakteja tulevaisuutta varten.

Liiton tavoitteena on saada mahdollisimman paljon nuoria ehdokkaita kaikkiin puolueisiin. Kaikki nuvataustaisia ehdokkaita kannustetaan käyttämään hyödykseen nuorisovaltuustotoimintaa kampanjoinnissaan. Liitto kannustaa kaikkia nuoria äänestämään ja pyrkii yhdessä muiden nuorisojärjestöjen kanssa tuomaan ilmi äänestämisen tärkeyttä. Kuntavaalivaikuttaminen näkyy vahvasti liiton viestinnässä ja siitä vastaa liiton viestintäasiantuntija. Liitto on yhteydessä nuoriin vasta valittuihin #nuvaehdokkaihin ja luo heille oman viestintäkanavan, jota kautta liitto pystyy pitämään heihin yhteyttä suurissa edunvalvonnallisissa asioissa.

2.4 Maakuntaudistus ja tulevaisuuden kunta

Liitto kartoittaa tällä hetkellä toimivien maakunnallisten nuorisovaltuustojen tai maakunnallisten yhteistyöverkostojen tilaa osana maakuntaudistusta ja maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamista. Maakunnallisten nuorisovaltuustojen tutkiminen, tapaaminen ja paikallisten toimijoiden kokemusten kerääminen vaatii lisäresursseja, joita liitto ei tällä hetkellä pysty taloudellisista reunaehdoista johtuen osoittamaan. Liitto hakee hankerahoitusta maakunnallisten nuorisovaltuustojen kartoittamiseen sekä perustamiseen ja vahvistamiseen. Liitto tekee tiivistä yhteistyötä kunta- ja uudistusministerin, valtiovarainministeriön, Kuntaliiton ja olemassa olevien maakunnallisten vaikuttajaryhmien, kuten Kainuun maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa parhaiden mallien rakentamiseksi nuorten maakunnalliseen osallistumiseen.

Liitto on mukana kommentoimassa Tulevaisuuden kunta -parlamentaarisen työryhmän väliraporttia tulevaisuuden kunnasta, sekä jatkotyöstää Huipputapaamisen 2016 tuloksia. Tulevaisuuden kuntaa käsitellään myös liiton tapahtumilla.

Liitto osallistuu seminaareihin ja tilaisuuksiin, joissa maakuntauudistusta ja tulevaisuuden kuntaa käsitellään. Kuntien ja maakuntien muutokset ovat liiton jatkuvaan toimintaan vaikuttavia edunvalvonnallisia kysymyksiä, joita seurataan jatkuvasti. Liitto pyrkii mahdollistamaan aidon vuoropuhelun uudistuksen valmistelijoiden ja nuorisovaltuutettujen sekä nuorten välillä.

2.5 Huipputapaaminen

Vuoden 2017 aikana järjestetään Huipputapaaminen, joka jatkaa Suomen Nuorisovaltuustojen Edustajiston toimintaa. Huipputapaamiseen kutsutaan nuori edustaja jokaisesta Suomen kunnasta. Nuoria on kuultava valtakunnallisessa päätöksenteossa, jotta sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus taataan.

Huipputapaamisen tavoitteena on tuottaa laadukas seminaari, jossa käsitellään valtakunnan ajankohtaista politiikkaa niin, että tapaamisista koostetaan kannanotto-paperi valtioneuvostolle ja/tai asianomaisille ministeriöille. Näin valtioneuvosto saa päätöksentekonsa tueksi arvokasta valmistelumateriaalia ja toteuttaa niin perustuslain, kansainvälisoikeudellisten sopimusten kuin erityislakien kuulemis- ja osallistumisvelvoitteet.

Edunvalvonnallisiin tavoitteisiin päästäkseen liitto:

1. Järjestää valtakunnallisen Huipputapaamisen ja huolehtii nuorten äänen kuulumisesta päätöksenteossa, joka koskettaa heitä joko suoraan taikka välillisesti,
2. Jatkaa Huipputapaamisen vakiinnuttamista vuosittaiseksi perinteeksi, joka järjestetään yhteistyössä valtionhallinnon kanssa,
3. Valmistautuu kuntavaaleihin, kannustaa nuoria ehdolle ja tarjoaa tukea nuorisovaltuustoille sekä piireille kuntavaalivaikuttamisessa,
4. Kartoittaa maakunnallisten nuorisovaltuustojen tilan ja tukee maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamista erillisellä hankkeella.
5. Valmistautuu tammikuulle 2018 suunniteltuihin maakuntavaaleihin suunnittelemalla ja järjestämällä maakuntavaalikampanjan. Kampanjassa hyödynnetään kuntavaalikampanjan onnistumisia sekä yhteistyötä muiden tahojen kanssa.

4. Nuorisovaltuustotuki

Liitto tukee nuorisovaltuustoja ja kuntia nuorisovaltuustojen perustamisessa ja niiden toiminnan kehittämisessä. Nuorisovaltuustotuen muotona on muun muassa kokonaisvaltaiset Perusta, vakiinnuta, vahvista -koulutukset sekä tietoa ja materiaaleja tarjoava Vaikute.net. Liiton toimiston asiantuntijat palvelevat nuorisovaltuustoja Vaikute.netin chatissa. Liittohallitus, liiton toimisto ja liiton piirijärjestöt ovat nuorisovaltuustotoiminnan asiantuntijoita, joiden puoleen voi kääntyä missä vain nuorisovaltuuston toimintaa koskevassa asiassa. Liiton eri sisäisten toimijoiden vastuunjaon selkeyttämistä jatketaan.

Perusta, vakiinnuta, vahvista -koulutukset ovat jokaisen kunnan tilanteeseen ja tarpeeseen räätälöityjä koulutuspaketteja, jotka tukevat nuorisovaltuuston perustamisessa tai toiminnan vakiinnuttamisessa ja vahvistamisessa. Koulutukset vastaavat nuorisovaltuustojen ajankohtaisiin haasteisiin sekä vahvistavat niiden jäsenten tietotaitoa nuorisovaltuustotoiminnasta yleisesti ja kunnallisesta vaikuttamisesta.

Koulutukset on tarkoitettu koko kunnalle, niin nuorisovaltuutetuille kuin viranhaltijoille ja päättäjille. Koulutuksilla halutaan edistää kunnan eri tahojen vuoropuhelua nuorten osallistumiseen ja vaikuttamiseen liittyvistä teemoista. Koulutus takaa nuorten osallisuuden ja vahvistamisen hyvien käytäntöjen leviäminen koko kunnan sektorille.

Koulutukset kokoavat kuntien eri toimijat perehtymään nuorisovaltuustojen tukemiseen ja nuorten osallistumis ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseen pidemmällä aikajänteellä. Koulutusten aiheet liittyvät esimerkiksi nuorisovaltuuston perustamisprosessiin, toimintasäännön laatimiseen, nuorten ja päättäjien suhteiden kehittämiseen tai nuorisovaltuuston vaikuttamistaitojen kehittämiseen.

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto tarjoaa materiaalia ja tietoa vaikuttamisesta nuorisovaltuutetuille sekä muille yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta kiinnostuneille nuorille. Vaikute.net -sivustolle on koottu sähköisiä koulutus- ja mallipohjia nuorisovaltuustotoiminnan tueksi. Vaikute.net tiedostopankki palvelee tasapuolisesti kaikkia nuorisovaltuustoja ajasta ja paikasta riippumatta. Tiedostopankista löytyvät kaikki hallinnolliset asiakirjamallit ja -ohjeet, kuten esimerkiksi esityslistapohjat ja matkalaskut.

4.1. Vaikute.net

Liiton verkkomedia Vaikute.net jatkaa toimintaansa verkossa. Vaikute.net on avoin verkkomedia, joka tarjoaa nuorille valtakunnallisen tavan osallistua ja tuoda mielipiteensä kuuluviin.

Vaikute.net:in sisällön tuottaa vuosittain valittava, nuorista koostuva toimittajakunta. Näin taataan, että verkkomedian sisältö on nuoria kiinnostavaa ja heille suunnattua. Vaikute.net:in toimittajat työskentelevät vapaaehtoisesti saaden ainutlaatuista toimittajakokemusta jo nuoresta asti.

Vaikute.net on osa liiton toimintaa ja siitä vastaa hallituksen jäsen sekä päätoimittajana toimiva liiton viestintäasiantuntija. Vaikute.net on myös liiton jäsenetu, joka tarjoaa lukijoilleen kiinnostavaa ja ajankohtaista luettavaa nuorten osallisuudesta, nuorisovaltuustotoiminnasta sekä yhteiskunnallisista ilmiöistä.

Vaikute.net-sivustoa ja sen toiminnallisuutta päivitetään jatkuvasti vastaamaan jäsenistön ja muiden sivuston käyttäjien tarpeita.

Nuorisovaltuustotuen tavoitteisiin päästäkseen liitto:

1. Tukee nuorisovaltuustoja niiden ajankohtaisissa haasteissa ja perustamiseen liittyvässä prosessissa tarjoamalla kokonaisvaltaisia perusta, vakiinnuta, vahvista –koulutuksia,
2. Ylläpitää ja parantaa yhteyksiään kuntiin osallisuusasiantuntijan ja viestintäasiantuntijan avulla,
3. Tarjoaa nuorisovaltuustoille ja heidän parissaan työskenteleviä tietoa, materiaalia ja asiakirjamalleja Vaikute.netin kautta,
4. Tuottaa nuorisovaltuutetun käsikirjan tukemaan paikallista nuorisovaltuustotoimintaa,
5. Kehittää nuorisovaltuustoprofiilit, kannustaa nuorisovaltuustoja arvioimaan omaa toimintaansa ja kohdentaa nuorisovaltuustotukea niiden avulla,
6. Laatii yhteistyössä muiden osallisuutta edistävien tahojen kanssa "nuorisovaltuustomyönteinen kunta" -sertifikaatin ja ottaa sen käyttöön,
7. Systemaattisesti kerää nuorisovaltuustotoimintaan kohdistuvaa kritiikkiä, laatii kehittämistoimenpiteitä niiden pohjalta sekä kumoaa viestinnällään yleisiä harhaluuloja,
8. Kokoaa sähköisesti yhteen nuorisovaltuustoja ja nuorten osallistumista koskevaa tutkimustietoa ja käyttää sitä apunaan niin edunvalvonnassa kuin koulutustoiminnassa,

9. Liitto tarjoaa piireille sekä nuorisovaltuustoille mahdollisuuden kertoa onnistumisistaan Vaikute.net-sivustolla.

5. Piiritoiminta

5.2 Piirien tehtävä

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n piirit ovat alueellisia nuorisovaltuustojen koulutus-, tiedotus-, edunvalvonta- ja yhteistyöjärjestöjä. Piirit takaavat nuorisovaltuustotoiminnan jatkuvuuden sekä alueellisen matalan kynnyksen tuen paikallisille nuorisovaltuustoille.

Piirien roolia ja toimintaa arvioidaan ja kehitetään vuonna 2017 aluehallintouudistuksen myötä. Piirit ovat tärkeässä roolissa tarjoamassa edunvalvontaa ja tukea nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseen tulevaisuudessa.

Vuonna 2017 Suomen Nuorisovaltuustojen Liitolla on kymmenen (10) piirijärjestöä, joista jokaisella on oma piirihallitus. Piirihallitus vastaa oman piirinsä toiminnan ja talouden suunnittelusta sekä toteuttamisesta. Vuonna 2016 toteutettiin piirien toimialuetarkastelu, jonka myötä syntyneitä uusien piirien toimintaa seurataan ja tuetaan. Piirien siirtymistä noudattamaan liiton uutta, vuonna 2016 hyväksyttyä, strategiaa tuetaan.

5.3 Piiritoiminta

Piiritoiminta on liiton vapaaehtoistoiminnan ydin. Se on monelle ensimmäinen tapa osallistua vapaaehtois- ja yhdistystoimintaan, ja se vahvistaa nuorisovaltuustotoiminnassa opittuja taitoja. Piiritoiminta lisää alueen nuorisovaltuutettujen yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä. Osallisuusasiantuntija tukee ja kehittää piirien toimintaa. Lisäksi hän vahvistaa piiritoiminnassa toimivien vapaaehtoisten osaamista ja motivaatiota. Liitto kouluttaa piiritoimijoita yhdistystoiminnasta sekä paikallisesta edunvalvonnasta. Piiritoimijoille järjestettävä koulutus on paras tapa varmistaa järjestömuistin katkeamattomuus ja sitouttaa piiritoimijat piirin toimintaan sekä piirin ja liiton yhteistyöhön heti alkuvuodesta. Piirikoulutus järjestetään kaikille piirihallituksille ja sen valmistelussa osallistetaan piirineuvostoa. Piireillä on hyvät yhteydet alueensa nuorisovaltuustoihin ja nuorisovaltuutetuilla on matala kynnyks ottaa yhteyttä piiriin ja lähteä mukaan piirin toimintaan. Piirit osallistuvat liiton jäsenhankintaan tapaamalla alueensa nuorisovaltuustoja ja muutoin pitämällä yhteyttä niihin. Kaikille piireille tarjotaan mahdollisuus esitellä itseään ja toimintaansa liiton Internet-sivuilla sekä mahdollisuuksien mukaan liiton sosiaalisissa medioissa.

Liitossa jatketaan piirien taloudellista avustamista vuoden 2016 liittohallituksen vahvistaman taloussopimusten mukaisesti. Piirien rahoitus on selkeää ja oikeudenmukaista. Se on kytketty vahvasti jäsenhankinnan ja paikallisten koulutusten tulostavoitteisiin. Vuonna 2017 piirit saavat avustusta jäsenmäärän kasvusta ja paikallisista koulutuksista. Näin piirit rahoittavat myös itse omaa toimintaansa, eikä piirejä tueta liiton valtiolta saamasta yleisavustuksesta.

Piireillä on liiton koulutuksissa tärkeä rooli. Liiton paikalliset kouluttajat valitaan eri piirien alueilta. Tällä taataan se, että nuorisovaltuustot saavat kouluttajan, joka tuntee alueellisia erityispiirteitä. Tällä mahdollistetaan myös piirien oma varainhankinta. Liitto osallistaa piirejä perusta, vakiinnuta ja vahvista -koulutusten seurantaan, sekä maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamishankkeen alueellisiin ohjausryhmiin.

Liitto tukee piirejä viestinnässä ja jäsenistön kontaktoimisessa. Piirijärjestöt ovat linkki paikallisten nuorisovaltuustojen yhteistyöprojekteihin ja yhteiseen edunvalvontaan sekä alueellisten ongelmien

esiintuomiseen. Lisäksi piirit luovat luontevan jatkumon nuorisovaltuustotoiminnalle ja alueelliselle vaikuttamiselle nuorisovaltuustotoiminnan jälkeen.

Liiton toiminnassa piirien oma-aloitteisuus tapahtumia ja tempauksia järjestettäessä on tärkeää. Liitto tarjoaa piireille yhteiskehittämisen areenoja aina mahdollisuuksien mukaan tärkeimpiä liiton asiakirjoja ja piirejä koskevien asioiden valmistelussa. Piiritoiminta on osallisuuspolussa paikallisen nuorisovaltuustotoiminnan jälkeinen vaikuttamisfoorumi.

Piiritoiminnan tavoitteet saavuttaakseen liitto:

1. Tukee piiritoimintaa ja vahvistaa yhteydenpitoa piireihin liiton osallisuusasiantuntijan avulla,
2. Sitouttaa ja kouluttaa piirien aktiiveja piirihallituksessa työskentelyyn,
3. Kehittää piiripakettia, jotta kaikki materiaalit ovat helposti saatavilla ja ymmärrettävissä,
4. Opastaa ja kannustaa piirejä itsenäiseen toimintaan sekä viestintään ja monipuolisemman rahoituspohjan hakemiseen,
5. Järjestää kaikille piireille vuosittain tavoite- ja kehittämiskeskustelut,
6. Kokoaa piirien puheenjohtajat piirineuvoston kokouksiin,
7. Järjestää alkuvuodesta 2017 yhteisen piiritoimijakoulutuksen piirihallitusten jäsenille,
8. Laatii yhteistoiminnassa piirien, muiden jäsenjärjestöjen sekä jäsenten kanssa "Piiri- ja liittotoiminnan käsikirjan", joka selkeyttää liiton ja piirien tarjoamien palveluiden kokonaisuutta sekä vastuita.

6. Koulutus

Liiton tarjoamat koulutukset vastaavat nuorisovaltuustojen ja nuorisovaltuutettujen tarpeita. Liitto tarjoaa selkeitä koulutuspolkua, ja koulutukset ovat kehitetty eri tilanteissa oleville nuorisovaltuutetuille ja nuorisovaltuustoille. Kaikki liiton paikalliset ja valtakunnalliset koulutukset muodostavat kokonaisuuden, joka mahdollistaa nuorisovaltuutettuna kehittymisen. Tarjolla olevia koulutuksia markkinoidaan jäsenistölle, nuorisovaltuustoille ja kunnille.

Liitto ottaa koulutustoiminnassaan ja tapahtumisissaan huomioon tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen sekä esteettömyyden. Tapahtumissa nimetään häirintäyhdyshenkilö, johon voi olla yhteydessä, jos kokee häirintää tai syrjintää. Liiton toiminta on kaikille avointa ja mahdollista. Liitto tarjoaa mahdollisuuden maksuhelpotuksiin koulutusten osallistumismaksujen osalta. Liitto ottaa huomioon tapahtumia järjestäessään esteettömyyden ja mahdollistaa liikuntarajoitteisille heidän omien apuvälineidensä käytön. Liitto pitää huolta siitä, että tapahtumia järjestäessä kaikilla osallistujilla on mahdollisuus osallistua jokaiseen ohjelmanumeroon mahdollisesta rajallisesta toimintakyvystä huolimatta. Toisten kunnioittaminen, ihmisoikeudet ja jokaisen osallistujan arvokkuus tuodaan esille liiton tapahtumien ja koulutusten sisällöissä.

Kaksikielisten nuorisovaltuustojen lisääntyessä on ruotsinkieliselle koulutukselle kova tarve. Tällä hetkellä kaksikielisyyden edistämiseksi hyödynnetään ensisijaisesti liiton jäsenistöä. Kaksikielisyysoyryhmä jatkaa toimintaansa vuonna 2017 liiton kaksikielisyyden tukemisessa. Lisäksi liitto tukee piirijärjestöjä kaksikielisten tapahtumien järjestämisessä. Tapahtumiin integroidaan ruotsinkielistä koulutussisältöä rinnakkaisohjelmien avulla.

Vuonna 2017 pilotoidaan lyhyiden verkkokoulutusten toimivuutta. Verkkokoulutukset täydentävät liiton paikallisia koulutuksia ja ovat kaikkien jäsenten saatavilla maksutta. Ne tukevat esimerkiksi nuorisovaltuustojen eri toimihenkilöiden ja lautakuntaedustajien työskentelyä. Verkkokoulutuksia on saatavilla myös ruotsiksi.

Kaikkia liiton tarjoamia koulutuskonsepteja kehitetään aktiivisesti koulutuksista kerättävän palautteen sekä jäsenistön tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Jäsenistölle tarjotaan aiempaa paremmat mahdollisuudet osallistua liiton valtakunnallisten koulutustapahtumien sisältöjen suunnitteluun. Vuonna 2016 uudistetut koulutuspolut arvioidaan vuoden 2017 aikana.

6.2 Paikalliset koulutukset

Liitto tarjoaa räätälöityjä ja uudistettuja koulutuksia nuorisovaltuustoille. Suosituimpia paikallisia koulutuksia tarjotaan ja markkinoidaan myös ruotsiksi. Paikallisia koulutuksia markkinoidaan nuorisovaltuutetuille, heidän ohjaajilleen sekä kunnille, ja niiden tilaamisprosessi on tehty sujuvaksi. Ennen koulutusta nuorisovaltuusto vastaa ennakkokartoituskyselyyn, jotta koulutus vastaa mahdollisimman hyvin toiveita ja tarpeita.

Koulutuksia vetävät tehtävää varten koulutetut liiton toimijat, jolloin liitto tarjoaa koulutusta suoraan nuorilta nuorille. Liitto järjestää vuoden 2017 aikana täydennyshaun paikalliseksi kouluttajaksi uusille piireille ja kouluttajakoulutuksen valituille. Kouluttajien valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota kaksikielisyyteen ja maantieteelliseen oikeudenmukaisuuteen. Valinnat tehdään piirien puoltojen pohjalta. Paikallisista koulutuksista kerätään palaute sekä koulutuksen tilaajalta että kouluttajalta. Koulutuksia kehitetään saadun palautteen pohjalta ja palautteet käsitellään vähintään vuosittain liittohallituksen kokouksessa. Liitto varmistaa, että paikallisissa kouluttajissa on nuoria, jotka pystyvät kouluttamaan ruotsiksi.

6.3 Valtakunnalliset koulutukset

Vuosittain järjestetään kolme valtakunnallista nuorille tarkoitettua koulutustapahtumaa: Aktiivipäivät ABC (170 osallistujaa), Aktiivipäivät HC (120 osallistujaa) ja Aktiivipäivät PRO (25 osallistujaa). Koulutustapahtumien tavoitteena on varmistaa nuorisovaltuutettujen osaaminen toimia nuorina vaikuttajina. Samalla koulutustilaisuudet tunnustetaan nuvalaisten kohtaamispaikkana, joilla on suuri merkitys liiton jäsenten yhteishengen muodostumiselle sekä muulle liiton toiminnalle. Valtakunnalliset koulutustapahtumat voimaannuttavat nuoria vaikuttamiseen.

Koulutuksia järjestetään kattavasti ympäri Suomea niin, että kaikilla on mahdollisuus osallistua liiton järjestämiin koulutuksiin. Liittohallitus hyväksyy tapahtumapaikkakuntien valintaohjeet, joilla turvataan alueellisen tasa-arvon toteutuminen. Liiton tapahtumien lähtökohtana on, että ne ovat avoimia kaikille nuorille ikään, sukupuoleen, vakaumukseen, etniseen taustaan tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. Aktiivipäivät ovat matalan kynnyksen toimintaa, jossa koulutuksen lisäksi tutustutaan muihin nuorisovaltuutettuihin ympäri Suomea. Liiton tapahtumat ovat päihteettömiä ja tukevat terveitä elintapoja.

Aktiivipäivät ABC on suunnattu aloitteleville nuorisovaltuutetuille. Aktiivipäivät HC tarjoaa puolestaan haastavampaa koulutusta yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta jo pidempään nuorisovaltuustotoiminnassa toimineille. Aktiivipäivät PRO on suunnattu kokeneemmille aktiiveille. Osallistuminen HC:lle edellyttää aiempaa osallistumista ABC:lle tai muutoin vastaavaa kokemusta. PRO:lle hakijat hyväksytään hakemuksesta. Tavoitteena on, että tällä kolmannella valtakunnallisella konseptilla voidaan tavoittaa nämä paikallisesta nuorisovaltuustotoiminnasta mahdollisesti jo eteenpäin siirtyneet nuoret ja pienentää jäsenistön suurta vaihtuvuutta.

Nuorten koulutusten lisäksi liitto kouluttaa nuorisovaltuustojen kanssa työskenteleviä aikuisia, ohjaajia ja nuorisotyöntekijöitä. Nuorisovaltuustojen kanssa työskenteleviä aikuisia koulutetaan Nuori 2017 -tapahtumassa, sidosryhmien eri tilaisuuksissa sekä liiton omassa nuorisovaltuustojen ohjaajille suunnatussa koulutustapahtumassa. Ohjaajien koulutus kokoa nuorisovaltuustojen parissa työskentelevät aikuiset yhteen ja mahdollistaa heidän ammatillisen kehittymisensä ja verkostojen luomisen toisten ohjaajien kanssa.

Koulutukselliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:

1. Tarjoaa monipuolisesti laadukkaita koulutuksia, joista muodostuu selkeä koulutuspolku. Koulutukset mahdollistavat eritasoisten toimijoiden kehittymisen niin oman nuorisovaltuustonsa toiminnassa kuin myös liiton toiminnassa,
2. Päivittää paikallisia koulutuksia vuosittain, jotta ne pysyvät ajankohtaisina,
3. Järjestää täydennyshaun paikallisille kouluttajille sekä kouluttaa uudet kouluttajat tehtävänsä,
4. Järjestää kolmet valtakunnalliset Aktiivipäivät,
5. Kouluttaa nuorisovaltuutettujen parissa työskenteleviä aikuisia,
6. Arvioi vuonna 2016 toteutetun koulutus uudistuksen vaikutuksia,
7. Luo täysin sähköisiä, lyhyitä verkkokoulutuksia tukemaan esimerkiksi nuorisovaltuustojen eri toimihenkilöiden ja lautakuntaedustajien työtä,
8. Tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden osallistua avoimiin valtakunnallisten tapahtumien suunnittelutapaamisiin ja -kyselyihin.

7. Jäsenyys

Nuorisovaltuustotoiminnan perustaminen, vahvistaminen ja vakauttaminen lähtee nuorista ja sitä kautta erityisesti liiton jäsenistöstä, joilla on paljon kokemusta nuorisovaltuustotoiminnasta. Liiton jäsenmäärää tullaan kasvattamaan kuntakontaktoinneilla, koulutuksilla, aktiivisella ja kohderyhmät tavoittavalla tiedotuksella, jäsenhankintakilpailuilla ja kehitettävillä jäseneduilla. Tavoitteena on myös pidentää liiton jäsenten jäsenyysaikaa kahdella vuodella. Tähän päästään tarjoamalla tapahtumia ja osallistumismahdollisuuksia koulutuspolulla jo pidemmälle ehtineille. Sekä piirit että liitto ovat tietoisia kaksikielisten nuorisovaltuustojen toiminnan haasteista ja tarjoavat niihin räätälöityä tukea.

7.2 Jäsenet

Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton jäsenistö koostuu pääasiassa nuorisolain määrittelemistä nuorista. Suurin osa toimijoista on 13-21 -vuotiaita. Jäsenenä toimii eri sosioekonomisista lähtökohdista sekä erilaisiin vähemmistöihin kuuluvia nuoria. Liitolla on oma yhdenvertaisuussuunnitelma, joka on ohjenuorana liiton toiminnalle. Liiton yhdenvertaisuuden edistämisestä vastaava henkilö tiedottaa liiton yhdenvertaisuuden edistämistä koskevista toimenpiteistä.

Liiton jäsenyys mahdollistaa äänioikeuden liittokokouksessa, edullisemmat osallistumismaksut valtakunnallisiin koulutustapahtumiin, Vaikute.net-sivuston jäsenpalvelut sekä jäsentiedote E-Vaikutteen. Liiton jäsenyys tarjoaa myös muita nuorisovaltuustotyöskentelyä tukevia jäsenetuja, joita systemaattisesti luodaan ja kehitetään vuoden 2017 aikana.

Näiden lisäksi liitto toimittaa nuorisovaltuustotoimintaa tukevaa materiaalia sekä valvoo nuorisovaltuustojen etua valtakunnallisella tasolla. Liitto tarjoaa aitiopaikan nuorisopolitiikkaan ja vaikuttamiseen. Liiton kautta jäsenten on mahdollista kehittyä vaikuttajina ja saada käyttöönsä laajat verkostot. Liitto tarjoaa muutaman kerran vuodessa nuorisovaltuutetuille sekä muille nuorille vaikuttajille sähköistä neuvontaa edunvalvontaan, esimerkiksi Facebook-kyselytunnin avulla.

Vuonna 2017 liitto tekee tiivistä yhteistyötä alumnitoimijoiden yhdistyksen kanssa. Alumnien tehtävänä on tukea liiton nykyisiä aktiiveja sekä tuoda lisäarvoa alueelliselle nuorisovaltuustojen tukemistyölle. Jäsenyyteen liittyviä perinteitä vahvistetaan vakiinnuttamalla erilaiset palkitsemisperusteet, kuten vuoden nuvalainen, vuoden nuorisovaltuusto ja vuoden nuorisovaltuuston ohjaaja sekä niiden palkinnot.

Jäsenmarkkinoinnin tehokkuus ja vaikuttavuus turvataan keskittämällä erityistä huomiota niihin maantieteellisiin alueisiin, joissa nuorisovaltuustotoiminta on valtakunnallisesti verrattuna heikkoa tai liiton jäseniä on vähän. Liitto panostaa näkyvyyteensä näillä alueilla sekä markkinoi syitä, miksi olla liiton jäsen ja osallistua toimintaan.

Jäsenten mielipide on tärkeä. Liitto toteuttaa vuosittain jäsenkyselyn, jonka pohjalta toimintaa kehitetään. Tuloksista raportoidaan jäsenistölle ja niitä voidaan vertailla keskenään vuodesta 2015 lähtien. Lisäksi liitto järjestää matalan kynnyksen sähköisiä kyselyitä ja muita osallistamisen tapoja, joita hyödyntämällä jäsenistöllä on mahdollisuus neuvoa liittojohtoa.

Jäsenystavoitteisiin päästäkseen liitto:

1. On aktiivisesti yhteydessä jäsenistöön,
2. Kohdistaa markkinointia niin, että jokainen nuorisovaltuutettu on liiton jäsen
3. Selvittää mahdollisuuksia tarjota lisää jäsenetuja,
4. Hyödyntää alumniihdistystä,
5. Laatii ja hyväksyy erillisen kuukausikohtaisen suunnitelman eri jäsenetujen ja -alennusten sekä haastekampanjoiden markkinoimiseksi,
6. Liitto lähettää jokaiselle nuorisovaltuutetulle sekä aina uusille nuorisovaltuutetuille sähköisen tietopaketin nuva-toiminnasta, liitosta ja vaikuttamistyöstä.

8. Viestintä

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto on laajasti tunnettu ja aktiivinen yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuja ja keskustelun avaaja. Liitto on jo vakiinnuttanut asemansa nuorten äänen esille tuomisessa. Kannanottojen ja lausuntojen lisäksi liiton keskeisiä henkilöitä haastatellaan usein nuoria koskevissa kysymyksissä paikallisiin ja valtakunnallisiin viestintävälineisiin. Liitto päivittää vuosittain viestintästrategiansa, jonka pohjalta viestintää toteutetaan. Liiton viestintä pohjautuu kolmeen peruspilariin: tiedotus on kohderyhmälähtöistä, tavoitteellista ja asiantuntevaa.

Liiton viestintä ja sitä kautta nuorisovaltuusto-brändi rakentuu useista eri elementeistä. Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa, puheenvuorot tilaisuuksissa ja erilaiset liiton materiaalit, kuten kangaskassit, vahvistavat liiton ja nuorisovaltuustojen tunnettuutta. Nuorisovaltuusto-brändiä vahvistetaan yhtenäisellä ilmeellä.

Liiton viestii suomeksi ja osittain ruotsiksi sekä tarpeen vaatiessa myös englanniksi tai muilla kielillä. Liiton yleiswebsite ja muu oleellinen markkinointimateriaali käännetään ruotsiksi.

8.1 Kohderyhmälähtöisyys

Liiton viestintä on kohderyhmälähtöistä. Viestinnässä huomioidaan tarkoin liiton eri kohderyhmät kuten jäsenet, paikalliset nuorisovaltuustot, sidosryhmätoimijat, nuorisotyöntekijät, kuntien viranomaiset sekä luottamushenkilöt. Nuorten osallisuuden asiantuntija, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, on se taho, joka pystyy parhaiten tavoittamaan nuoret. Pääpaino

asetetaan sille, miten viestit saadaan muotoiltua nuoria kiinnostaviksi ja kohdistettua tarkoitettulle kohderyhmälle.

Liiton viestintä on pääasiassa sähköistä ja tapahtuu verkkosivujen, sähköpostin ja sosiaalisen median kautta. Erityisesti vuonna 2017 painotetaan videoiden merkitystä liiton viestinnässä. Liitto hyödyntää omassa viestinnässään ja osallistumistavoissaan erilaisia sähköisiä osallistumistapoja, avointa kommentointia, etäyhteyksiä jne. Liitto tiedottaa jatkossakin kaikista nuoriin kohdistuvista toimenpiteistä ja erityisesti nuorten kuulemisesta kunnallisella ja valtakunnallisella tasolla. Liiton tiedottaminen on asiantuntevaa ja siitä vastaa liitolle palkattava viestintäasiantuntija. Viestintäasiantuntijan tehtävänä on kehittää liiton viestintälinjaa näkyvämmäksi ja modernimmaksi painottaen liiton viestinnän visuaalisuutta.

8.2 Viestintäasiantuntija

Liiton kasvanut viestintätarve vaatii viestinnän asiantuntijan, joka hoitaa yhtenäisesti liiton viestintää. Ison valtakunnallisen nuorisojärjestön viestintä on hoidettava kattavasti, asiantuntevasti ja määrätietoisesti. Liiton viestintä ei ole pelkkää ulospäin tiedottamista, vaan vastavuoroista viestintää eri toimijoiden, kuten liiton ja jäsenistön tai liiton ja yhteistyökumppaneiden välillä. Viestinnän asiantuntijan avulla liitto pystyy näkymään ja kuulumaan entistä paremmin ja laajemmalle joukolle, ja näin ollen tavoittamaan entistä laajemmin nuoria. Liiton viestinnän visuaalisuudella tavoitetaan nuorisovaltuutetut ja saadaan painoarvoa liiton tekemälle edunvalvontatyölle. Viestintäasiantuntijan avulla liiton tekemä työ näkyy selkeämmin.

Viestinnän asiantuntijan keskeisiä työtehtäviä ovat vuorovaikutuksen lisääminen liiton toimijoiden ja jäsenistön kesken sekä suurista yhteiskunnallisista muutoksista viestiminen nuorille ymmärrettävällä ja visuaalisella tavalla. Liiton viestintä painottuu liiton toiminnasta sekä nuorten osallistumismahdollisuuksista tiedottamiseen. Viestinnän asiantuntijalla on iso merkitys liiton edunvalvonnalle ja sen näkyvyydelle kunnallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Viestinnän tarve kasvaa entisestään Suomen itsenäisyyden juhluvuoden, liiton oman 20 -vuotis juhluvuoden sekä kuntalain, että maakuntalain mahdollisen lakisäätöisen valvontatyön myötä.

Viestinnän asiantuntija seuraa aktiivisesti nuorten suosiossa olevia viestintäkanavia sekä kehittää liiton viestintää nuoria kiinnostavalla tavalla. Näin ollen liiton viestit ja nuorten vaikuttamisen ajankohtaiset teemat tavoittavat nuoret yhä yhdenvertaisemmin ja kattavammin monien kanavien kautta.

Liitto viestii myös englanniksi, milloin liiton viestintä tavoittaa kotimaassa myös ne nuoret, jotka eivät puhu äidinkielenään suomea tai ruotsia.

Vuonna 2016 koottu graafinen ohjeistus yhdenmukaistaa ja selkeyttää liiton viestinnän visuaalista ilmettä. Viestinnän asiantuntija vastaa graafisen ohjeiston noudattamisesta kaikessa viestinnässä. Liiton viestinnän graafisuus tukee toimintaa kokonaisvaltaisesti aina tapahtumaelämyksistä vaikuttajaviestintään.

8.4 Avoimuus

Liitto lisää avoimuutta kaikessa viestinnässään. Hallituksen kokousten päätöksistä julkaistaan aina tiedote. Tämän lisäksi kerran kuukaudessa ilmestyvässä E-vaikutteessa tiedotetaan jäsenistölle ajankohtaisista asioista. E-vaikute kertoo liiton ja sidosryhmien kuulumiset, mainostaa tapahtumia sekä viestii kannanotot ja lausunnot. Liitto valmistele merkittävimmät lausunnot yhteistyössä jäsenistönsä kanssa. Liitto lähettää säännöllisesti myös vuonna 2015 lanseerattua uutiskirjettä E-ohjetta, joka on uutiskirje nuorisovaltuustojen ohjaajille. Liiton sisäistä viestintää, kuten piirikirjettä ja jäsenistölle lähetettyjä yksittäisiä viestejä, kehitetään.

Liiton piirit vastaavat omasta tiedottamisestaan. Liitto kannustaa piirejä säännöllisten piirikirjeiden lähettämiseen. Liitto tarjoaa mahdollisuuksiensa mukaan piireille tilaa liiton viestintäkanavissa, esimerkiksi mahdollisuuden omien tervehdystensä ja tekstiensä toimittamiseen liiton materiaaleihin. Liitto tiedottaa alueellisista tapahtumista ja tilaisuuksista ja liiton toimistoon voi aina tarvittaessa olla yhteydessä, mikäli piiri tarvitsee tiedotuksellista apua.

Liitto järjestää jäsenistölleen mahdollisuuksia kuulla liittohallitusta meneillä olevien kärkihankkeiden etenemisestä. Liittohallitus raportoi kärkihankkeiden tilanteen vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Viestinnälliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:

1. Viestinnän asiantuntija hoitaa viestintää ja kehittää sitä aktiivisesti vastaamaan nuorten tarpeita,
2. Liiton viestintä on visuaalista yhteneväisen ilmeen ja esimerkiksi infografiikan keinoin,
3. Viestii tapahtumistaan ja koulutuksistaan tapauskohtaisesti kolmella kielellä,
4. Jatkaa internet-sivujen ja blogin ylläpitämistä ja kehittää sitä vastaamaan liiton tavoiteohjelman sisältöjä,
5. Tekee jokaiselle kuukaudelle viestintäsuunnitelman tehostamaan ja helpottamaan viestintää,
6. Pitää yhteyttä kuntiin ja piireihin suunnitelmallisesti,
7. Kouluttaa liiton keskeiset toimijat vuoden alussa viestimään vaikuttavasti ja vuorovaikutuksellisesti, ja viestintäosaamista päivitetään alkusyksystä,
8. Liitto päivittää toimintatarvike-, koulutus- ja oheistuotteensa vastaamaan uutta graafista ilmettä sekä tuottaa uusia,
9. Liitto toimittaa kaksi kertaa vuodessa jokaiselle nuorisovaltuutetulle sähköisen liiton tervehdyksen yhteistyössä piirien kanssa,
10. Liitto tuottaa ja julkaisee nuorisovaltuustotoimintaa tukevaa materiaalia,
11. Liitto tekee viestintäyhteistyötä eri tahojen kanssa.

9. Hallinto

9.1 Yleistä

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää liiton vuosittain kokoontuva liittokokous. Liittokokous valitsee liitolle liittohallituksen, jonka tehtävänä on toteuttaa liiton strategiaa, tavoiteohjelmaa ja toimintasuunnitelmaa. Liittokokouspaikkaa valittaessa huomioidaan alueellinen yhdenvertaisuus liiton tapahtumien osalta. Liittokokouspaikka on kiertävä eri piirien alueilla. Liittohallituksen lisäksi liiton organisaation kuuluvat liiton piirit, piirineuvosto, erilaiset työryhmät ja toimikunnat sekä liiton alumnitoiminta.

Henkilöstöhallinnosta määrätään henkilöstöstrategiassa ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Tarve henkilöstöresurssien lisäämiselle on todellinen. Vuonna 2017 liiton toimistolla työskentelee pääsihteeri, osallisuusasiantuntija, viestintäasiantuntija, järjestösihteeri, sekä siviilipalvelushenkilö toimistosihteerin tehtävissä ja projekteihin palkattavia harjoittelijoita. Kesällä 2017 liitto työllistää nuoria ottamalla kesätyöntekijöitä. Liiton puheenjohtajan luottamustoimi on kokopäiväinen luottamustoimi. Puheenjohtaja varmistaa, että liittohallituksen poliittinen ohjaus toteutuu liiton toimistolla.

Liiton päätöksenteossa, sekä valmistelussa että toimeenpanossa arvioidaan niiden vaikutuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kannalta.

Vuoden 2017 aloitetaan valmistautuminen liiton 20 -vuotis juhluvuoteen. Juhlavuosi alkaa liittokokouksesta 2017. Liitto perustaa avoimen juhluvuotta suunnittelevan toimikunnan yhdessä alumnijyhdistyksen kanssa. Vuonna 2017 valmistellaan 20 -vuotisjuhluvuosisjulkaisua.

9.2. Liittokokous

Liittokokous järjestetään liittohallituksen määräämänä ajankohtana elo-marraskuussa. Liittokokouksessa valitaan vuoden 2018 liittohallitus sekä päätetään muista sääntö- ja lakimääräisistä asioista. Liittohallitus ja työntekijät valmistelevat liittokokousasiakirjat yhteistyössä liiton jäsenten kanssa lisätäkseen hallinnon avoimuutta ja osallistaakseen jäseniä yhdistyksen toimintaan. Liittokokous 2017 aloittaa liiton 20-vuotisjuhluvuoden.

9.3. Liittohallitus

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitolle valitaan vuosittain liittohallitus. Liittohallitukseen kuuluvat liittokokouksessa valitut puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa sekä 2-8 hallituksen jäsentä. Liittohallitus on vapaaehtoisuuteen perustuva työhallitus, jonka kaikilla jäsenillä on omat vastuualueet ja he työskentelevät hallituksen kokousten välillä. Liittohallituksen kokouksia on noin kuukauden välein. Hallitus viestii toiminnastaan jäsenille liiton viestintäkanavien avulla.

9.4. Puheenjohtajisto

Liitolla on puheenjohtajisto, joka koostuu liiton puheenjohtajasta ja kahdesta varapuheenjohtajasta. Puheenjohtajiston tehtävänä on toimeenpanna liittohallituksen päätöksiä, valmistella asioita liittohallituksen päätettäväksi, johtaa liiton edunvalvontaa sekä koordinoida hallituksen jäsenten ja toimihenkilöiden toimintaa. Puheenjohtajisto kokousta tarpeen vaatiessa noin kerran kuukaudessa.

Liiton puheenjohtajan työskentelee liiton toimistolla kokopäiväisesti ja hänelle maksetaan palkkiota. Varapuheenjohtajille maksetaan liiton taloudellisen tilanteen salliessa luottamushenkilöpalkkiota toimintasuunnitelmaan perustuvien hankkeiden johtamisesta ja toteuttamisesta. Puheenjohtajistolla on mahdollisuus työskennellä liiton toimistolla.

9.5. Henkilöstö

Liiton toiminta on jaettu edunvalvonta- ja palvelusektoriin. Henkilöstön puolelta pääsihteeri ei kuulu kumpaankaan sektoriin vaan vastaa liiton toimiston toiminnasta. Pääsihteerin vastuulla on liiton talous ja hallinto, sekä puheenjohtajan kanssa liiton eteenpäin vieminen. Pääsihteeri toimii toimiston esihenkilönä.

Osallisuusasiantuntija on edunvalvontasektorin avainhenkilö. Osallisuusasiantuntija vastaa nuorisovaltuustojen ja piirien tukemisesta. Järjestösihteeri on palvelusektorin avainhenkilö. Järjestösihteerin vastuulla ovat liiton paikalliset ja valtakunnalliset koulutukset sekä jäsenyysasioiden koordinointi. Toimistos sihteeri toimii liiton palvelusektorilla tukien järjestösihteerin työtä ja vastaten johdon assistentin tehtävistä. Viestinnänasiantuntija sijoittuu liiton henkilöstökaaviossa edunvalvonta- ja palvelusektorin väliin. Viestintäasiantuntija vastaa kokonaisuudessaan liiton sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä markkinoinnista. Liiton työntekijöiden toimenkuvista päättää liittohallitus.

9.6. Toimisto

Liitolla on toimisto Helsingissä. Liiton toimistolla järjestetään hallituksen kokouksia ja muita pienempiä koulutustapahtumia. Myös nuorisovaltuustot vierailevat liiton toimistolla. Liiton toimisto on kaikille toiminnassa mukana oleville avoin. Toimisto palvelee jäseniä arkisin klo 10-16. Liiton toimisto on liittynyt mukaan sisäministeriön syrjinnästä vapaa työpaikka -kampanjaan ja on Reilun kaupan työpaikka. Toimistotyöskentelyssä otetaan huomioon kestävän kehityksen toimintaperiaatteet.

9.7. Piirineuvosto

Liiton ja piirien yhteistyöelimenä toimii piirineuvosto, jossa ovat edustettuina jokaisen piirin puheenjohtajat, sekä piirineuvoston puheenjohtaja. Piirineuvoston puheenjohtaja valitaan piirineuvoston jäsenten keskuudesta piirineuvoston ensimmäisessä kokouksessa. Piirineuvosto toimii piirijärjestöjen edustajana liiton organisaatiossa. Liitto lisää avoimuutta omasta toiminnastaan tiedottamalla piirineuvostoa säännöllisesti. Vuonna 2016 piirineuvosto tukee ja koordinoi piirien välistä yhteistyötä, jotta hyvät ajatukset ja käytännöt siirtyvät piiristä toiseen.

9.8. Kansainvälinen toiminta

Liitto pitää keskusjärjestönä yhteyttä muihin eurooppalaisiin kattojärjestöihin. Vuonna 2017 aloitetaan tiiviimpi pohjoismainen yhteistyö, joka on orastanut jo vuonna 2016. Liitto kutsuu pohjoismaisten kattojärjestöjen edustajia tapahtumiinsa ja varmistaa heidän mahdollisuutensa myös osallistua niihin. Vuonna 2017 tavataan pohjoismainen kattojärjestö.

Liitto kannustaa paikallisia nuorisovaltuustoja kansainvälisen toiminnan kehittämiseen yhteistyössä muiden valtioiden vastaavien vaikuttajaryhmien kanssa. Liitto tarjoaa tukea ja neuvontaa KV-toiminnasta nuorisovaltuustoille.

Liitto tapaa ja ottaa vastaan kansainvälisiä vieraita, joita liiton yhteistyökumppanit ovat Suomeen kutsuneet.

9.9. Liiton strategia 2017-2021

Liitto jalkauttaa uuden strategian sen kaikille hallinnontasoille. Strategian arvioimista varten valmistellaan mittarit, jotta strategian seuranta voidaan aloittaa välittömästi. Liitto linkittää kaikki uudet asiakirjat hyväksytyyn strategiaan.

Hallinnolliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:

1. Rekrytoi viestintäasiantuntijan,
2. Järjestää koulutuksia ja tilaisuuksia ensisijaisesti omissa toimitiloissaan, mikäli vain mahdollista,
3. Noudattaa hyvän hallintotavan periaatteita ja kouluttaa sekä liittohallitusta että työntekijöitä,
4. Pitää huolen, että liiton henkilöstöstrategia on ajan tasalla,
5. Seuraa yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista,
6. Hyödyntää jäsenistöä liiton keskeisten asioiden valmistelussa,
7. Päivittää toiminnansuunnitteluprosessinsa ja järjestää jäsenistölleen tilaisuuden osallistua liittokokouksen asiakirjojen valmisteluun esimerkiksi Asiakirjalämpiössä,
8. Pitää yhteyttä pohjoismaisiin kattojärjestöihin.

10. Talous

Liiton talouden suunnittelu pohjautuu keskipitkän aikavälin taloussuunnitelmaan. Liiton tavoitteena on taata liiton pysyvien toimintojen jatkuminen, vaikka liiton saama avustus välillä vaihtelisikin.

Liitto seuraa pitkän aikavälin taloussuunnitelman toteutumista, jonka pohjalta talousarvio laaditaan. Liiton talous pohjautuu vahvasti valtion avustuksiin, minkä lisäksi liitto rahoittaa omaa toimintaansa ja tukee piirejään varainhankinnallaan. Liitto kerää jäsenmaksutuloa, josta piiri saa oman osuutensa uusien liittyneiden jäsenten osalta. Liiton valtakunnalliset ja paikalliset koulutukset ovat maksullisia. Koulutusten hinnasta päättää liittohallitus. Valtakunnallisista koulutuksista on mahdollista hakea maksuhelpotusta taloudellisista syistä. Näin pyritään turvaamaan kaikkien halukkaiden osallistuminen liiton tapahtumiin varallisuudesta riippumatta.

Yleisavustuksen korotuksella mahdollistetaan liiton henkilöstöresurssien kasvattaminen, mikä edesauttaa liiton toimintojen laadun kehittymistä ja organisaation vahvistumista. Yhden henkilötövuoden lisääminen kasvattaisi liiton organisaatiota tavoitteellisempaan kokoon ja mahdollistaisi tässä toimintasuunnitelmassa esille tuotujen toimintojen toteuttamisen.

Taloudelliset tavoitteet saavuttaakseen liitto:

1. Kerää jäsenmaksutuloja,
2. Järjestää maksullisia koulutuksia,
3. Hakee korotusta yleisavustukseensa saadakseen viestintäasiantuntijan,
4. Jakaa piireille avustuksia tulosperusteisesti, jolloin piirit saavat osuuden jäsenmaksutuloista ja paikallisista koulutuksista,
5. Seuraa hyvän hallinnon mukaisesti talousraportteja kuukausittain,
6. Sitoutuu liittohallituksen vuonna 2015 hyväksymän keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman toteuttamiseen,
7. Liitto toteuttaa varainhankintatuotteita mahdollisuuksiensa mukaan.

11. Yhteenveto

Vuonna 2017 liiton toiminta vakautuu valtakunnalliseksi ja tunnetuksi edunvalvontaorganisaatioksi, joka pystyy reagoimaan ja toimimaan isojen ja vaikutusvaltaisten järjestöjen tavoin. Järjestöllinen kehitys näkyy asiantuntemuksena sekä organisaation ja vastuun kasvuna. Liitto organisaatio palvelee jäseniään palvelusektorin ja edunvalvontasektorin kautta. Liitto kantaa vastuuta kunnallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten nuorten kuulemiskanavien kehittämisestä. Kasvu ja kehittyminen edunvalvontaorganisaationa tarvitsevat tukea ja lisäresursseja. Toivotut lisäresurssit mahdollistaisivat liiton toiminnan laadun jatkumisen ja hyvien hankkeiden muuttumisen osaksi liiton yleistuomintaa. Tarvittavat lisäresurssit korreloivat liiton tekemän työn kanssa. Vuonna 2017 tuetaan nuorisovaltuutettuja entistä näkyvämmiin, paremmin ja nopeammin. Vuosi aloittaa liiton 20 –vuotis juhluvuoden marraskuussa ja tämä juhluvuosi on tärkeä paitsi liitolle, mutta myös demokratian tulevaisuuden kannalta.